

Nieuws uit Brussel

Twee maal dreigde het Europe Parlement afgelopen maanden een richtlijn aan te nemen die grote nadelen zou opleveren voor de Nederlandse waterschappen. Het werden even zovele successen voor de vertegenwoordiger van de Unie in Brussel: eenmaal werd de richtlijn aangepast, eenmaal stuurde het parlement de tekst terug naar de Europese commissie.

— Gert van Wijland

Niet dat Robert Schröder zich er op wil laten voorstaan, maar feit is wel dat de Nederlandse waterbelangen er in Brussel niet bekaaid zijn afgekomen de laatste tijd. Als lobbyist voor de Unie van Waterschappen en voor de VEWIN spreekt Schröder van ‘een paar succesjes op rij’. Hij doet vooral op de aanpassingen die het Europees Parlement heeft weten af te dwingen in de nieuwe richtlijn zwemwaterkwaliteit en op het terugsturen van de zogenoemde Muskusrat richtlijn. “De eerste richtlijn was van af het begin af aan omstreken, de tweede bepaling lag bij de andere landen minder gevoelig. Toch steunden de meeste landen onze bezwaren tegen de strenge vangstbepalingen.” Bezwaar tegen beide richtlijnen was dat de aanscherpingen van de bestaande regels in Nederlandse ogen nauwelijks uitvoerbaar zouden zijn en in ieder geval zeer kostbaar zouden uitpakken. “De politici zetten automatisch in op een zo groot mogelijke waarborging van de volksgezondheid. Natuurlijk willen wij dat ook, maar de balans tussen het afwentelen van het allerlaatste restje risico en de maatregelen daarvan as niet in evenwicht. Daarbij was de aanscherping in eerste instantie ook bijna niet uit te voeren”. “En dat wordt nu wel precies van de waterschappen verwacht. Zij zijn verantwoordelijk voor de zuivering van het water”, aldus Schröder. “Maar de al eerder genomen maatregelen als het verminderen van riooloverstort en het tegengaan van meststoffen hebben nu eenmaal pas op langere termijn effect. We hebben gewoon meer tijd nodig”

— En het is dan weer Schröders werk om deze onbalans bij de verantwoordelijke bestuurders en politici onder de aandacht te brengen. “Ik moet ervoor zorgen dat er geen of zo weinig mogelijk richtlijnen worden aangenomen die nadelig zijn voor de Nederlandse waterschappen. Als er echt schadelijke gevolgen dreigen, dan probeer ik de richtlijn tegen te houden of tenminste de tekst zodanig aangepast te krijgen dat het nadeel of de te hoge kosten wordt afgevlakt”.

— Dat doet Schröder dan door bijvoorbeeld amendementen op te stellen en die aan de (Nederlandse) parlementariërs door te geven. Zij kunnen die dan indienen en proberen er een meerderheid voor te krijgen. “Ik heb veel voordeel van mijn uitgebreide netwerk in Brussel. Ik heb zelf als medewerker van parlementsleden gewerkt, dus ik ken veel mensen. Dat helpt enorm”. Bij de zwemwaterrichtlijn had Schröder het bijkomende gelukje dat de zaak in het parlement door een Nederlandse rapporteur werd behandeld. Parlements lid Jules Maaten trad als woordvoerder op en leunde daarbij nogal eens op kennis en feiten die hem door Schröder werden aangeleverd. “Het gaat erom een vertrouwensband op te bouwen met de rapporteur. Hij weet dat ik hem geen valse informatie geef, hij kan bij mij terecht voor alles wat hij wil weten zonder bang te hoeven zijn dat het niet klopt. En natuurlijk zorg ik ervoor dat hij mijn bezwaren tegen de richtlijn kent. Wat hij daar mee doet blijft vervolgens zijn zaak”. Nu was het niet alleen de Nederlandse delegatie die bezwaren had tegen de al te zware aanscherping van de zwemwaterkwaliteit. Zo zag bijvoorbeeld Hongarije het onder buitenlandse toeristen populaire Balatonmeer al gesloten worden en kwam er meer zwemwater in gevaar. Met name de Raad van ministers was niet enthousiast over de tekst. Maar het parlement hield lang vast aan de aanscherping. Pas op het allerlaatste moment werden de twee lichamen het eens. “Nu ligt er een tekst waar we goed mee kunnen leven”.

— Bij de richtlijn over de invoering van ‘meer humanitaire vangstmethoden met vallen voor pelsdieren’ lag het Nederlandse belang nog duidelijker: Ondernijming van de dijken dreigde. “Bij ons staat de richtlijn niet voor niets bekend als de muskusrat richtlijn”, aldus Schröder. “Dat is eigenlijk het enige pelsdier dat in Nederland wordt gevangen. Niet voor de pels, maar om te zorgen dat de dijken niet worden ondergraven.” Onder de nieuwe regels wilde het parlement de vangst met behulp van verdrinkingsklemmen als te dieronvriendelijk

verbieden. Maar dat is wel dé methode die in Nederland wordt gebruikt. “Alternatieven zijn er eigenlijk niet om de populatie onder controle te houden”, stelt Schröder. Hij trok in zijn strijd tegen de richtlijn samen op met de vertegenwoordiger van de Nederlandse provincies in Brussel en met de landbouwlobby. “Daar leefden dezelfde bezwaren. Iedereen wil graag de dieren zo snel en pijnloos mogelijk vangen, maar de bestrijding moet wel praktisch kunnen worden uitgevoerd.” In het buitenland leefde de zaak minder maar er was wel sympathie voor de Nederlandse oppositie. Het raakt immers aan ons bestaansrecht, zonder stevige dijken geen Nederland, dat begrijpt het buitenland wel, aldus Schröder. Uiteindelijk stuurde het parlement de tekst terug naar de commissie. Niet eens zozeer op inhoudelijke argumenten, maar vooral omdat de verkeerde wetten in stelling waren gebracht. “De juridische basis ontbrak volgens het parlement”. Hoe dan ook, het uitstel kan jaren belopen en geeft Schröder tijd om zijn bezwaren nog eens extra onder de aandacht te brengen. Schröder noemt het terugsturen een succesje, maar realiseert zich dat het niet alleen aan zijn lobbywerk te danken is. “De moeilijkheid is dat het resultaat altijd moeilijk te meten is. Je weet nooit hoe het was gelopen als de Unie niets had ondernomen. Misschien was de richtlijn dan ook wel teruggestuurd. Je kunt dat niet voorspellen”. Maar juist omdat de marge tussen succes en tegenslag in Brussel klein is, legt Schröder altijd meerdere pijlen op zijn boog. Er lag een amendement klaar bij de betrokken Nederlandse parlementariërs. Daarin stond dat de verdrinkingsklem wel gebruikt mocht worden ter bestrijding van een plaag. Voor het buitenland maakt dat niet veel uit, daar worden de dieren voor hun pels gejaagd. Maar Nederland zou dan onder de uitzondering vallen en de klem mogen blijven gebruiken. Het amendement was ditmaal nog niet nodig. Als de richtlijn volgend jaar of later onverhoopt in dezelfde vorm terugkomt, kan het echter zo weer uit de kast gehaald worden.